

Suomen
urheilun
eettinen
keskus
SUEK ry

*Finnish
Center for
Integrity
in Sports
FINCIS*

Häirintä ja kiusaaminen urheilussa

SUEK:n toimet ennaltaehkäisevässä työssä

23.4.2019 Nina Laakso ja Jouko Ikonen.

1. Johdatus aiheeseen

- Häirintä ja kiusaaminen ovat nousseet viime vuosien aikana yhteiskunnallisen keskustelun ytimeen.
- OKM:ön asettama Urheilun eettisten asioiden neuvottelukunta (UEAN) teki kannanoton viime vuoden keväällä lasten ja nuorten urheilijoiden suojelemisesta urheilussa.
- SUEKin tehtävänä on erilaisin toimin auttaa ja tukea urheiluyhteisöä mm. ennaltaehkäisevässä työssä:
  - ilmiöiden tunnistaminen → tuottaa ja jakaa tietoa urheilun eettisistä kysymyksistä (julkaisut, selvitykset, raportit) ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen (verkostot)
  - yhteistyössä toimintamallien, prosessien luominen

--- joka paikassa
homotellaan ja
sanotaan
ämmäksi mutta se on
vitsiä joka kuuluu
ikään enkä ole ikinä
pahoittanut mieltäni
tämän takia

HÄIRINTÄ JALKAPALLO- JA JÄÄKIEKKOMAAJOUKKUEISSA

Selvitys pelaajien kokemasta seksuaalisesta
ja sukupuoleen perustuvasta häirinnästä

Johanna Hentunen, Nina Laakso ja Jouko Ikonen
Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry
2018

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry
edistää urheilun eettisyyttä yhdessä koko urheilu-
yhteisön kanssa. SUEK:n tehtäviä ovat antidoping-
toiminta, kilpailumanipulaation torjunta sekä
katsomoturvallisuuden ja -viihtyvyyden edistäminen.

SUEK toteuttaa tehtäväänsä koulutuksen, tutkimuksen,
viestinnän ja sidosryhmyhteyksien keinoin. Se tekee
laaja-alaista yhteistyötä niin kansallisten kuin kansain-
välisten urheilutoimijoiden ja viranomaisten kanssa.

suek.fi | #puhtaasti paras | @SUEK_FINCI5

YHTEENSÄ
2 lajia
907 pelaajaa
496 vastaajaa
54 häirintää
kokenutta

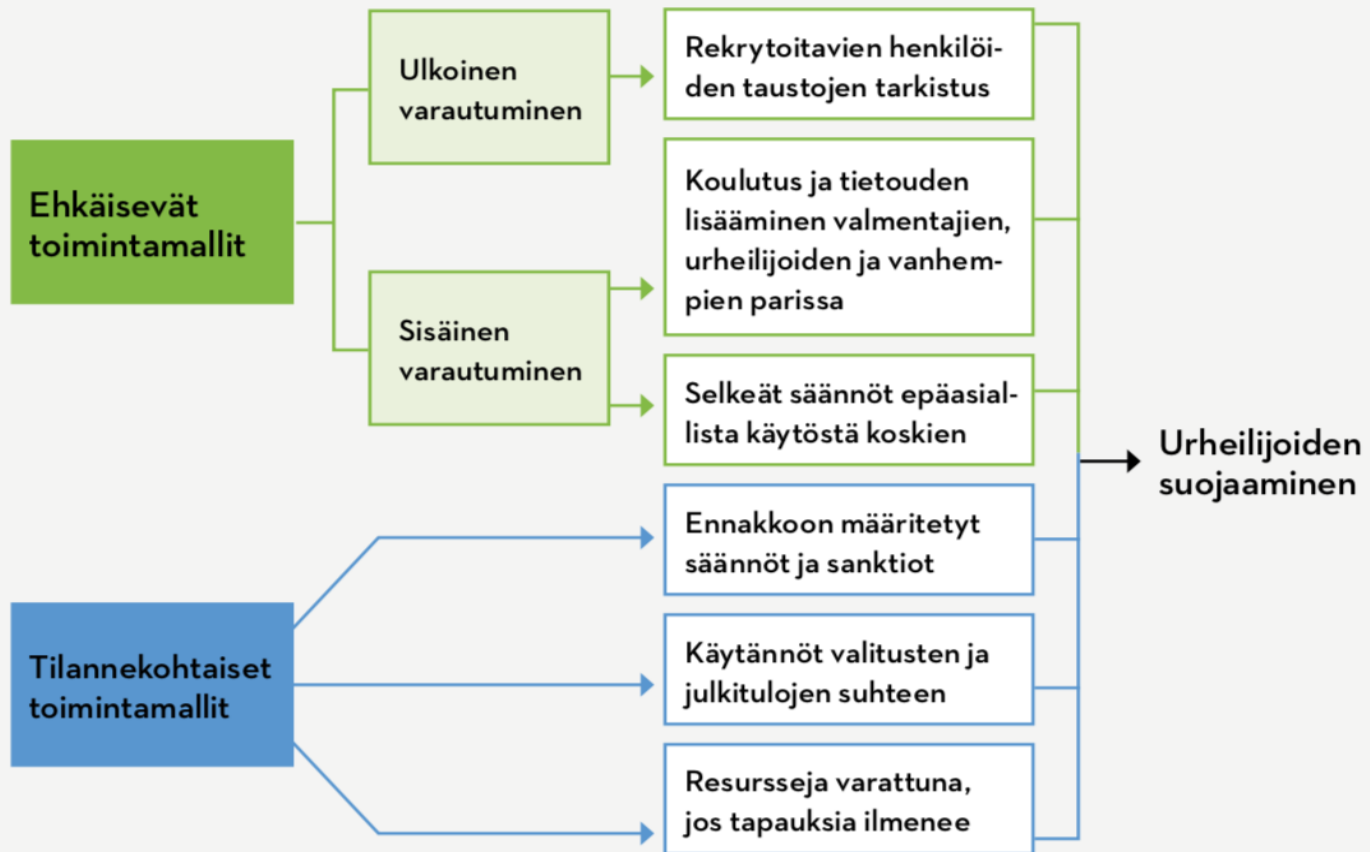
2. Häirintä ja kiusaaminen urheilussa

- Liikuntaharrastus on koulun ja internetin jälkeen yleisin kiusaamisympäristö
- Kiusaamista ilmenee kaikissa lajeissa, joukkuelajeissa kiusaaminen vaikuttaisi olevan yleisempää kuin yksilölajeissa
- Viimeisimpien kotimaisten tutkimusten mukaan kiusaamisen yleisyys on vaihdellut urheiluharrastuksissa 13-20 % välillä
- Riskivyohykkeellä ovat etenkin huippu-urheilijat, lapset ja nuoret, vammaisurheilijat sekä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt
- Häirintää kohdistuu molempiin sukupuoliin, mutta tytöt ja naiset ovat poikia ja miehiä useammin häirinnän kohteina
- Häirintää tapahtuu etenkin valmentajien ja kanssaurheilijoiden toimesta
- Lajikulttuurit voivat altistaa autoritäärisille, jopa epäinhimillisille valmennustyylyille

3. Toimintamalli häirinnän ja kiusaamisen ennaltaehkäisyyn

KUVIO 7.

Toimintamalli kiusaamisen ja häirinnän ennaltaehkäisyyn sekä tapauskohtaiseen toimintaan urheiluorganisaatioissa Parentin ja Demersin (2010) luomaa kaaviota mukaillen.

4. Toimenpide-ehdotukset

- Kiusaamisen ja häirinnän vastainen ilmapiiri on juurrutettava varhain lasten ja nuorten harrastustoimintaan
- Vapaaehtoisten taustojen tarkistamisesta on tultava normi seuratoiminnassa
- Seurojen ja liittojen tulee suunnitella ja toteuttaa selkeät kiusaamisen ja häirinnän vastaiset toimintamallit – ja säännöt ajan tasalle.
- Yhteistyötä eri tahojen välillä tulee lisätä

Ennakkotehtävä

- Täysi-ikäisen seuratoimijan epäillään syyllistyneen seksuaaliseen häirintään. Hän on toistuvasti vitsailnut seksuaalissävytteisesti ja vihjaillut epäasiallisesti urheilijoille.
- Selvitä oman järjestösi säännöistä, minkä sääntökohdan perusteella esimerkkitapausta alettaisiin selvittämään ja minkä sääntökohdan perusteella mahdollinen rankaiseminen tapahtuisi.

Kurinpitomenettely

- Eettiset ohjeet vs kurinpitosäännöt
- Rikoslaki vs kurinpitosäännöt
- Nimettömät ilmoitukset
- Tapahtuma-ajankohta
- Asianomistajan tahto
- Kunnianloukkaus

Olympiakomitean laatimat mallisäännöt kurinpitoon

- <https://www.olympiakomitea.fi/uploads/2019/03/1ee4c8fa-kurinpidoon-mallisaannot-2.0.pdf>